

Jeg vil godt benytte lejligheden til at punktere forestillingen om, at det blot er et efterslæb, der er, og at der, i samme øjeblik man havde indhentet det, aldrig mere ville være nogen ventelister. Sådan var det jo kun, hvis systemet var fuldstændig statisk, men lykkeligvis er det sådan, at vi bliver dygtigere og dygtigere og også hele tiden finder frem til nye behandlingsmetoder.

Jeg vil godt nævne et enkelt i virkeligheden meget jordbundet eksempel på det. Tidligere var det sådan, at det at operere for grå stær faktisk var noget, der var forbundet med en vis risiko for synets bevarelse, og derfor var der ikke særlig mange, der blev henvist til den operation. I dag er det ikke mere en særlig farlig behandling, og derfor er der langt flere, der bliver henvist.

Det samme gør sig gældende i forbindelse med hjerteoperationer. For år tilbage var det noget, som godt kunne være meget risikobetonet. I dag har man fundet frem til nogle nye operationsmetoder, der gør, at langt flere, som man aldrig tidligere ville have henvist til behandling og operation, kan opereres i dag.

Også fordi visitationsmønstrene hele tiden ændrer sig, vil vi altid, for hver gang vi bliver dygtigere til noget, have flere, der kommer ind på en venteliste, og det, der er vores politiske opgave i fællesskab, er at få behandlingerne prioriteret på en sådan måde, at det er de hårdest trængende, som får behandlingen først.

Så er der flere, der har været inde på nogle af de store syndere på dette område, når vi taler om en sund levevis, og det er tobakken, det er spiritussen, det er maden, og det er den manglende motion. Der er masser af andre ting, der spiller en rolle, men det er det, som den enkelte selv har mulighed for at styre.

Her vil jeg godt lige citere nogle ganske få sætninger, som faktisk er centrale for opfattelsen af selve forebyggelsen, og det er det, jeg skriver i redegørelsen på side 2:

»Det sunde liv« kan defineres. Det samme gælder ikke for »det gode liv«, som må afspejle den enkeltes egen opfattelse og egne valg – og en respekt herfor. Set i det lys må forebyggelsen tage sit udgangspunkt i, at den enkelte har en ret til sundhed, men ikke hverken kan eller skal tvinges til sundhed.«

Jeg tror, det er vigtigt, at vi hele tiden har det for øje, når vi skal diskutere, hvad det så er for nogle midler, vi kan tage i anvendelse, for det er jo rigtigt, som mange har sagt, at folk godt

ved, at det er farligt at ryge, og det står faktisk også på cigaretpakningerne.

Hvad kan man så gøre ved det? Ja, man kan lave oplysning, og man kan lave forbud imod tobaksreklamer. Jeg kan forstå, at nogle af dem, der er meget bekymrede for rygningens skadelige virkninger, ikke synes, man skal lave forbud imod reklamer. Det har vi fået demonstreret ved en tidligere lejlighed. Derfor er essensen i alt det her vel også, at rammerne omkring det med det sunde liv kan samfundet lægge, men om man rent faktisk vælger det, er nu engang den enkeltes eget ansvar, og når det gælder børn, er det i vid udstrækning forældrenes ansvar.

I den forbindelse vil jeg også godt komme med et par bemærkninger om alkohol og unge mennesker – eller store børn, skal jeg måske kalde det. Når jeg nu forbereder et lovudspil på dette område, er det, fordi jeg finder det bekymrende, at flere og flere store børn er inde i et alkoholforbrug, som er højere end det, som Sundhedsstyrelsen mener er forsvarligt for granvoksne mænd, altså de 21 genstande pr. uge.

Det er bekymrende både i forhold til helbredet og i forhold til de pågældendes skolegang og deres samvær med andre sådan lidt mere generelt, og derfor ser jeg frem til, at vi kan behandle dette lovforslag her i Folketinget i løbet af ganske få uger. Men også her forholder det sig sådan, som jeg netop sagde mere generelt: at samfundet kan sætte nogle rammer, men det er den enkelte families ansvar, det er forældrenes ansvar, at deres børn ikke kommer ud i et overforbrug af alkohol.

I forbindelse med det vil jeg i øvrigt godt samtidig sige, at det at lave et forbud mod butikssalg til unge under 15 år kun er et lille hjørne af det. Det løser ikke problemet. Der er ingen enkeltinitiativer i sig selv, der løser det problem. Det er en lang række initiativer på samme tid, der kan være med til at dæmme op for det stadig stigende forbrug blandt store børn.

Derfor vil der også samtidig være nogle initiativer fra justitsministeren i forbindelse med det, der handler om udskænkning på restaurationer og cafeer. Erhvervsministeren vil se på markedsføringsreglerne, vi vil henvende os til samtlige skoler med henblik på, at de får lavet en egentlig alkoholpolitik, og jeg kunne nævne en række initiativer. Men igen er det, vi kan gøre, at lave nogle bedre rammer, og det er det